

[Holstein.]

her i Salen — det findes offentliggjort i Betænkningen —, da vi forhandlede Tunestillingen, sagde J. C. Christensen følgende:

„For mig er Hovedsagen denne: Hvorledes vor Hær er i Stand til at marchere ud med Ammunition, med Skyts af enhver Art, med Udrustning af enhver Art, om vi i Virkeligheden kan bruge vor Hær, dersom Ulykken kommer over os, og bruge den paa det Sted, hvor Faren truer, og hvor vor Neutralitet virkelig kræver, at Hæren skal være til Stede.“

Han kunde have sagt det samme for Flaadens Vedkommende. Den Grundbetragtning, som Hr. J. C. Christensen her har gjort gældende, tror jeg, at Konservative kan gøre fuldt ud til deres Grundbetragtning. I hvert Fald vil jeg gøre det til min. Man kan selvfølgelig ikke i Tilfælde af en Stormagtskrig — og vi gjorde det heller ikke i 1914 — naar som helst og hvor som helst i de danske Farvande og paa den danske Øgruppe imødegaa en hvilken som helst Neutralitetskrænkelse. Der er Neutralitetskrænkelser under en Stormagtskrig, som et lille Land som Danmark i sin egen velforstaaede Statsinteresse maa lukke Øjnene for. Men der er altid for et Land et Punkt, hvor man maa sige: dette her er casus belli, det kan en Nation, som har sin nationale Uafhængighed og sin politiske Højhedsret kær, ikke acceptere med Hænderne i Skødet. Hvor det Punkt er, hvor Angrebet er af en saadan Art, tilkommer det den ansvarlige Regering i Landet at afgøre.

Jeg har nu læst igennem alt, hvad jeg har sagt under de forskellige Forsvarsdebatter lige siden 1922 — ikke fordi jeg mener, det har nogen Interesse, for denne Sag har i Virkeligheden ingen Interesse for de fleste, men fordi jeg vil være forberedt paa det, som er en langt kærere Syssel her i Tinget end det saglige, nemlig at faa stukket ud af ærede Medlemmer: Saadan sagde du den Gang, og nu siger du noget andet. Der er paa intet Punkt i alt, hvad jeg har sagt, noget, som staar i Modstrid med, hvad jeg her har sagt. Kun paa et eneste Omraade, men det er ganske vist et meget væsentligt Omraade,

ønsker jeg at sige, at jeg har forandret Synsmaade og forandret den i Overensstemmelse med den højtærede Regering og i Overensstemmelse med den ansvarlige Sagkundskab — denne Frontforandring er i øvrigt kun for mig et yderligere Vidnesbyrd om og Bevis for, hvor forhastet og hvor uforvarselig 1922-Hærordningen var —, og det er med Hensyn til at mene, at det strategisk politiske Tyngdepunkt for Danmark, der, hvor det er af vital Betydning for Danmark som suveræn Stat at kunne holde, selv om det kun er for en kort Tid, er ikke, som man gik ud fra i 1922, Jylland, men det er Sjælland. Deraf følger paa ingen Maade, at jeg ikke mener, at Sønderjylland er en saa vital Del af det danske Rige og det danske Territorium, historisk, politisk, fra alle Synspunkter, at ikke ogsaa det bør forsvares, men jeg mener ikke, at det er det, hvorom det danske Forsvar skal koncentrere sig. Enhver, der har beskæftiget sig en lille Smule med Militærpolitik og Militærspørgsmaal, ved, at for enhver Stat i Krig — naar man altsaa ikke har afrustet — kommer det Spørgsmaal: Hvor skal du koncentrere dig, hvor skal du sætte din Hovedkraft ind, hvis der begaas Overgreb mod dig fra en fjendtlig Magts Side? I mine Øjne, saaledes som Udviklingen har formet sig, er det Sjælland og Forsvaret af Sjælland, som bør være det strategiske Tyngdepunkt i Danmarks Forsvar, og det stemmer til fulde, til Punkt og Prikke, med en Synsmaade, som en anden berømt Venstrefører — jeg citerer lutter Venstreførere, mere kan man da ikke forlange fra Venstres Side —, afdøde Christen Berg, i sin Tid har fremsat, da han gik mod Befæstningen af København. Han sagde, at Sjælland var Danmarks naturlige Fæstning. Til denne Opfattelse slutter jeg mig fuldt ud, og jeg mener, at paa Sjælland ligger der en Forsvarsopgave for Danmark, som kan løses militært, som kan løses med de finansielle Midler, vi raader over, og kan stille til Disposition, og som vil have den mest vitale Betydning, naar Danmark under en europæisk Konfliktsituation ved Østersøen bliver et strategisk Brændpunkt.

Nu staar det til den højtærede Regering nærmere at begrunde, hvad Regeringen i Virkeligheden anser for Forsvarets